

Danıştay Birinci Daire Kararları Doğrultusunda Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumları Yöneticileri ve Personeli Ceza Soruşturması Usulü: Eleştiriler ve Öneriler¹

Criminal Investigation Procedure for Higher Education Superior Institutions and Higher Education Institutions' Administrators and Staff in Accordance with the Decisions of the Council of State of the First Chamber: Criticisms and Suggestions

Rıdvan IŞIK

Doktorant, Necmettin Erbakan Üniversitesi, SBE,
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi A.B.D.,
ridvan@erbakan.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0001-5754-6467>

Makale Başvuru Tarihi: 02.05.2024

Makale Kabul Tarihi: 29.10.2024

Makale Türü: Araştırma Makalesi

İsmail SEVİNÇ

Prof. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, SBF,
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü,
isevinc@erbakan.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-4229-8760>

Ayhan GÜRBÜZER

Doktorant, Necmettin Erbakan Üniversitesi, SBE,
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi A.B.D.
ayhangurbuzer@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-4616-8098>

ÖZET

Yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumları yöneticilerinin, kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanlarının, bu kuruluş ve kurumların 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi memurların, görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçların ceza soruşturması ve yargılama aşaması, 4483 sayılı Kanun'dan farklıdır. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nda yükseköğretim kurum ve kuruluşlarında görev yapan personel için özel soruşturma usulü düzenlenmiştir. 2547 sayılı Kanun uyarınca Cumhuriyet Başsavcılığı doğrudan ceza soruşturması başlatamaz. Cumhuriyet Başsavcılığı görevsizlik kararı vererek, hakkında şikâyet yapılan yönetici ya da personelin görev yaptığı yükseköğretim üst kuruluşu veya kurumuna şikâyet dosyasını gönderir. Yükseköğretim personelinin görevleri dolayısıyla ya da görevleri sırasında işlemiş olduğu iddia edilen suçlarda, 2547 sayılı Kanun'un 53'üncü maddesinin (c) bendinin 8 alt bendinde yer alan özel soruşturma usulü uygulanır. Danıştay Birinci Daire tarafından ceza soruşturmasında eksik ya da hataların bulunması halinde, soruşturma dosyası iade edilerek bunların düzeltilmesi için yeniden soruşturma yapılır. Danıştay Birinci Dairenin kararları, ceza soruşturmalarının tam ve hızlı olarak tamamlanmasında, usul yönünden yapılan hata nedeniyle zaman kaybının önlenmesinde, gereksiz soruşturmaların açılmasında, ceza soruşturmalarının nasıl yapılacağı ya da görev ile ilgisi olmayan suçların doğrudan Cumhuriyet Başsavcılığınca soruşturmanın yürütülmesinin tespit edilmesinde önemli bir kaynaktır. Bu çalışmanın amacı, yükseköğretim personeli hakkında yürütülen ceza soruşturması kapsamında soruşturmanın tam ve eksiksiz tamamlanması amacıyla Danıştay Birinci Dairenin kararları doğrultusunda ceza soruşturmasının nasıl olması gerektiğine yönelik görüş ve öneriler sunmaktır.

Anahtar Kelimeler:

Yükseköğretim
Personeli,
Ceza Soruşturması,
2547 Sayılı Kanun,
5271 Sayılı Kanun,
Danıştay Birinci Daire,

1 Bu makale, yazarların 26-27 Ekim 2023 tarihinde Ankara'da düzenlenen Kamu Yönetimi Kongresi'nde "Danıştay Birinci Daire Kararları Doğrultusunda Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumları Yöneticileri ve Personeli Ceza Soruşturması Usulü" başlığı altında sundukları bildirinin genişletilmiş ve gözden geçirilmiş şeklidir.

ABSTRACT**Keywords:**

Higher Education
Personnel,
Criminal Investigation,
Law No. 2547,
Law No. 5271,
First Chamber of the
Council of State,

The criminal investigation and prosecution phase of the alleged crimes committed by the administrators of higher education supreme organizations and higher education institutions, permanent and contracted academic staff, civil servants subject to the 657th State Civil Servants Law in these institutions and organizations, due to their duties or while performing their duties, is different from the Law No 4483. The Higher Education Law No. 2547 has established a special investigation procedure for personnel working in higher education institutions and organizations. Pursuant to Law No. 2547, the Chief Public Prosecutor's Office cannot directly initiate a criminal investigation. The Chief Public Prosecutor's Office decides on the lack of jurisdiction and sends the complaint file to the higher education supreme organization or institution where complained administrator or staff member is employed. In cases where higher education personnel are alleged to have committed crimes due to or during their duties, the special investigation procedure specified in the 8th subparagraph of the (c) clause of Article 53 of Law No. 2547 is applied. If deficiencies or errors are found in the criminal investigation by the Council of State's First Chamber, the investigation file is returned and a new investigation is conducted to correct them. The decisions of the First Chamber of the Council of State are an important source in completing criminal investigations fully and quickly, preventing loss of time due to procedural errors, avoiding unnecessary investigations, determining how to conduct criminal investigations should be conducted, or identifying that crimes unrelated to duty should be investigated directly by the Chief Public Prosecutor's Office. The purpose of this study is to provide opinions and suggestions on how the criminal investigation should be in line with the decisions of the First Chamber of the Council of State in order to complete the investigation fully and completely within the scope of the criminal investigation carried out against higher education personnel.

Önerilen Alıntı (Suggested Citation): IŞIK, Rıdvan, SEVİNÇ, İsmail ve GÜRBÜZER, Ayhan (2024), “Danıştay Birinci Daire Kararları Doğrultusunda Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumları Yöneticileri ve Personeli Ceza Soruşturma Usulü: Eleştiriler ve Öneriler”, *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, S.7(2), ss.470-483, Doi: <https://doi.org/10.33712/mana.1477566>

1. GİRİŞ

Kamu hizmetini yerine getiren memur ve diğer kamu görevlileri, görevleri ile ilgili işledikleri öne sürülen suçlardan ötürü yargılanmadan önce yetkili makamlarca özel soruşturma usulüne tabidir. Anayasa ve personel kanunlarında yer alan özel soruşturma usulü, kamu personelinin haksız suç isnadı ile karşılaşmasını önler, hiçbir tesir altında kalmadan güven içinde görevini yapmasını sağlar.

Memur ve diğer kamu görevlilerine yönelik soruşturma usulü 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun'da belirlenmiştir. Cumhuriyet Başsavcılığı, kamu personelinin suç işlemesi halinde kurumundan soruşturma izni ister. Soruşturmaya yetkili merci, yargılama izni verilip verilmemesine karar verir. Yargılama izni verilmesi üzerine yapılacak ön inceleme ve hazırlık soruşturmasından sonra açılan dava ile yargılama süreci başlar.

İhbar, şikâyet ya da başka bir yol ile suçun tespit edilmesi halinde suçu ortaya çıkarmak, delilleri bulmak ve muhafaza etmek Cumhuriyet Savcısının görevidir. Suçun işlendiğine kanaat getirildikten sonra mahkemelerde kovuşturma sürecinin ardından işlenip işlenmediği kesinleşir. Ceza muhakemesi, suçun öğrenilmesinden itibaren başlar. İddianamenin kabul edilmesiyle yargılama süreci işler.

Kamu hizmetini yerine getirmekle görevli memur ve diğer kamu görevlileri, görevini yaparken işlediği öne sürülen suçlardan ötürü yargılanmadan önce görevli oldukları idarenin yetkili makamları tarafından özel soruşturma usulüne tabidir. 2547 Sayılı Kanun'a tabi olan yönetici ve personellerin görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlar hakkında ceza soruşturması usulü Danıştay Birinci Dairenin içtihatlarına göre şekillenir.

02.12.2016 tarih ve 6764 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesi ile 4.11.1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na, yükseköğretim personeline soruşturma yetkisine sahip makamlara, gerekli görmeleri halinde soruşturmadan önce inceleme yetkisi eklenmesine rağmen inceleme sonucunda soruşturma açılmaması kararına karşı nasıl işlem yapılacağına dair düzenleme bulunmamaktadır. Bu durumda soruşturma açılmaması kararını Danıştay Birinci Daire incelemekten reddetmektedir. Soruşturma açılmasını gerektiren bir durum var ise bu durumda soruşturma yapılamamaktadır.

2547 sayılı Kanun'un 53'üncü maddesinde yer alan özel soruşturma usulünde ceza soruşturmasını yapan yetkilinin soruşturma sürecinde yapacağı işlemlerin, sahip olduğu yetkilerin neler olduğuna dair bir düzenleme

olmadığından şikâyet veya ihbar sonucu soruşturma başlatılması, suçun tespit edilmesi, delillerin elde edilmesi, ifade alınması, bilirkişi görevlendirmesi, keşif yapılması sırasında çeşitli güçlükler ortaya çıkmaktadır. İdare tarafından yapılan soruşturmalarda görevlendirilen kişiler, soruşturmayı yürütecek kadar yeterli düzeyde bilgi sahibi olmayabilirler.

Başta yükseköğretim üst kuruluşları olmak üzere Yükseköğretim Kurulu, Üniversitelerarası Kurul, Yükseköğretim Denetleme Kurulu ve 208 üniversitede (Devlet ve vakıf üniversiteleri) yürütülen ceza kovuşturmaları, Danıştay Birinci Dairenin incelemesine tabidir. Yükseköğretim kurum ve kuruluşlarındaki personel hakkında, gereksiz yere soruşturma açılmasının önüne geçilerek yargı yükünün hafifletilmesi, personelin gereksiz yere açılan soruşturmalarda yıpratılmasının önlenmesi, soruşturma sürecinde tebligatın eksik yapılması, bilirkişi görevlendirilmemesi vb. nedenlerden dolayı usulden kaynaklı hataları önlemek için Danıştay Birinci Daire içtihatlarına yer verilerek açılan ceza soruşturmalarının doğru ve hızlı bir şekilde yürütülmesi sağlanmalıdır. Soruşturmanın sağlıklı bir şekilde yürütülmesi, suç isnadının araştırılması ve değerlendirilmesi ile soruşturmanın aydınlatılmasında önceki uygulama örnekleri ve Danıştay Birinci Daire kararları çok önemlidir. Zira, yetkili makamların başlatmış olduğu her soruşturmanın Danıştay Birinci Dairenin incelemesine tabi olması nedeniyle verilen yargı kararları ceza soruşturmasının yürütülmesi yönünde rehber olarak ortaya çıkmaktadır.

Cumhuriyet Başsavcılığına iletilen ihbar ve şikâyetler, görevsizlik kararı verilerek ya da doğrudan yetkili makamlar tarafından başlatılan ceza soruşturması ile yürütülmektedir. Ceza soruşturmasında 2547 sayılı Kanun'da yer almayan hallerde, 4483 sayılı Kanun geçerlidir. 4483 sayılı Kanun'da yer almayan durumlarda ise 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu uygulanır.

2. YÜKSEKÖĞRETİM ÜST KURULUŞLARI

Anayasanın 131'inci maddesinin 1'inci fıkrasına göre Yükseköğretim Kurulu'nun amacı, *“yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim - öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak”*tır. Yükseköğretim üst kuruluşları, 2547 sayılı Kanun'un üçüncü bölümünde yer alan Yükseköğretim Kurulu, Üniversitelerarası Kurul ve Yükseköğretim Denetleme Kurulu'ndan oluşur (Pınar ve Çalışkan, 2020:459).

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 11'inci maddesinde yükseköğretim kurumlarının üstünde yer alan ve akademik bir organ olan Üniversitelerarası Kurul'a üniversitelerin eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerini koordine etmek, uygulamaları değerlendirmek, üniversitelerin öğretim üyesi ihtiyacını karşılayacak önlemleri teklif etmek, yükseköğretim kurumlarının eğitim - öğretimine ilişkin ilkeler ve süreler arasında uyum sağlamak, doktora ile ilgili esasları tespit etmek ve yurt dışında yapılan doktoraları, doçentlik ve profesörlük ünvanlarını değerlendirmek, yeterli yayın ve çalışmaya sahip olan adaylara doçentlik ünvanı vermek görevleri verilmiştir. Bir diğer yükseköğretim üst kuruluşu olan Yükseköğretim Denetleme Kurulu'nun görevi ise yükseköğretim kurumlarında eğitim-öğretim ve diğer faaliyetleri denetlemek, istenilen soruşturmaları yapmaktır.

2547 sayılı Kanun'un ek 35'inci maddesinde *“yükseköğretim kurumlarının eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerinin kalite düzeylerine ilişkin ulusal ve uluslararası kalite standartlarına göre değerlendirmeler yapmak, ... idari ve mali özerkliğe sahip, kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli Yükseköğretim Kalite Kurulu”* yükseköğretim üst kuruluşu arasında sayılmamaktadır. Yükseköğretim üst kuruluşlarının başkan ve üyeleri 2547 sayılı Kanun'un 53/c maddesi kapsamındadır.

3. YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3'üncü maddesinde yükseköğretim kurumları *“Üniversite ile yüksek teknoloji enstitüleri ve bunların bünyesinde yer alan fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, konservatuvarlar, araştırma ve uygulama merkezleri ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı meslek yüksekokulları ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın ve kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından kurulan meslek yüksekokulları”* ndan oluşmaktadır.

2547 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinde üniversite ya da yüksek teknoloji enstitülerinin organları rektör, senato ve yönetim kuruludur. Rektör, üniversitenin ya da yüksek teknoloji enstitüsünün tüzel kişiliğini temsil eder ve en üst yöneticidir. Kanunun 14'üncü maddesine göre rektör senatoya başkanlık eder. Senato üyeleri rektör yardımcıları, dekanlar ve her fakülteden fakülte kurullarınca seçilecek birer öğretim üyesi ile rektörlüğe bağlı enstitü ve yüksekokul müdürleridir. Senato, üniversitenin akademik organıdır. Kanunun 15'inci maddesinde yer alan düzenlemeye göre rektöre idari faaliyetlerde yardım eden yönetim kurulu, rektörün başkanlığında dekanlar, üniversiteye bağlı değişik öğretim birim ve alanlarını temsil edecek şekilde senato tarafından seçilen üç profesörden teşekkül olur.

Fakülteye dair düzenlemelere 2547 sayılı Kanun'un 16, 17 ve 18'inci maddelerinde yer verilmiştir. Fakülte organları dekan, fakülte kurulu ve fakülte yönetim kuruludur. Dekan fakültenin ve birimlerinin temsilcisidir. Dekan, fakülte ve birimin yönetiminden eğitim-öğretiminden, bilimsel araştırma ve faaliyetlerinden rektöre karşı sorumludur. Dekanın başkanlığında fakülte kurulu, fakülteye bağlı bölümlerin başkanları ile fakülteye bağlı enstitü ve yüksekokul müdürlerinden ve fakültedeki profesörlerin kendi aralarından seçtiği üç, doçentlerin kendi aralarından seçtiği iki, doktor öğretim üyelerinin kendi aralarından seçtiği bir doktor öğretim üyesinden oluşarak akademik bir organ olarak görev yapar. Fakülte yönetim kurulu dekan fakülte kurulunun seçtiği üç profesör, iki doçent ve bir doktor öğretim üyesinden teşekkül olur. Yönetim kurulu dekana idari faaliyetlerde yardım eder.

Enstitüye dair düzenlemeler 2547 sayılı Kanun'un 19 ve 20'nci maddelerindedir. Enstitü müdürü, enstitü kurulu ve enstitü yönetim kurulu enstitü organları arasındadır. Dekanın yaptığı görevler enstitü bakımından enstitü müdürü tarafından yerine getirilir. Enstitü müdürünün başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitüyü oluşturan ana bilim dalı başkanları enstitü kurulunu meydana getirir. Enstitü yönetim kurulu, enstitü müdürünün başkanlığında, müdür yardımcıları, müdürün göstereceği altı aday arasından enstitü kurulu tarafından seçilen üç öğretim üyesinden oluşur. Enstitü organları fakülte organlarına verilmiş görevleri enstitü bakımından yerine getirir.

Yüksekokul müdürü, yüksekokul kurulu ve yüksekokul yönetim kurulu yüksekokul organını oluşturur. Yüksekokul müdürü, bu kanun ile dekanlara verilen görevleri yüksekokul düzeyinde yerine getirir. Yüksekokul müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları ve bölüm ya da ana bilim dalı başkanları yüksekokulu kurulunu meydana getirir. Yüksekokul yönetim kurulu; yüksekokul müdürünün başkanlığında, müdür yardımcıları, müdürün göstereceği altı aday arasından yüksekokul kurulu tarafından seçilen üç öğretim üyesinden oluşur. Yüksekokul organları fakülte organlarına verilmiş görevleri yüksekokul bakımından yerine getirir.

Fakülte ve yüksekokulların, eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama birimi olan bölüm ve bölüm başkanına ilişkin açıklamalar 2547 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinde geçmektedir. Buna göre bölüm, fakülte ve yüksekokullarda birbirine yakın, aynı ve benzer nitelikte eğitim-öğretim yapan anabilim ve anasanat dallarından oluşan akademik birimdir. Bölüm başkanı, bölümün aylıklı profesörleri, bulunmadığı takdirde doçentleri, doçent de bulunmadığı takdirde doktor öğretim üyeleri arasından dekanca, yüksekokullarda yüksekokul müdürünün önerisi üzerine dekanca ya da yüksekokul müdürünün önerisi üzerine rektörce atanır. Bölüm başkanı, bölümde her türlü görevin düzenli ve verimli olarak yürütülmesini sağlar.

Yükseköğretim kurumlarının üç organı, yönetim kademesi bulunmaktadır. Her organın görevi mevzuatta sayılmaktadır. Yapılan görevin niteliğine göre sorumluluklar belirlenir. Üniversite ya da yüksek teknoloji, fakülte, enstitü, yüksekokul organları, bölüm başkanı görevleri nedeniyle ve görev sırasında işledikleri suçlar 2547 sayılı kanunun 53/c maddesi kapsamındadır (Pinar ve Çalışkan, 2020:451-456).

2547 sayılı Kanun'un 53/c-2 maddesindeki "*üniversite*" deyimini, 6764 sayılı Kanun ile "*Devlet ve vakıf yükseköğretim*" olarak değiştirilmiştir. Bu şekilde vakıf yükseköğretim kurumlarının rektörleri, rektör yardımcıları ile üst kuruluş genel sekreterleri bu madde kapsamına alınmasına rağmen akademik ve idari personel dâhil edilmemiştir.

Kamu tüzel kişisi, kamu hukukuna tabi tüzel kişidir. Kamu tüzel kişisi anayasa, kanun ya da Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulmuş olmalı, kamu gücü ayrıcalık ve yükümlülükleriyle donatılmalıdır (Gözler, 2021:47). Vakıf yükseköğretim kurumları, 2547 sayılı Kanun'un hükümlerine tabi, kamu tüzel kişiliğine sahiptir. Vakıf yükseköğretim kurumlarında akademik ve idari personelin kamu görevlisi sayılıp sayılmayacağına dair vakıf yükseköğretim kurumunda görev yapan çalışanın işe iade ve tazminat istemine ilişkin görülen davada Uyuşmazlık Mahkemesi "*davalı üniversitenin, sürekli ve düzenli nitelikteki kamu hizmetinde çalıştırdığı davacının; statüsü, göreve alınması, hak ve yetkileri gözetildiğinde, İdare Hukuku kapsamında bir kamu personeli olduğu açıktır*" yönünde karar vererek vakıf yükseköğretim kurumlarında sürekli ve düzenli nitelikte

çalışan personelin kamu görevlisi olduğuna açıklık getirmiştir. (Uyuşmazlık M. 23.12.2019, E:2019/603, K:2019/818).

Danıştay Birinci Dairenin “*vakıf yükseköğretim kurumlarının tüzel kişiliğini temsil eden mütevelli heyetinin; yönetici, öğretim elemanı ve diğer personelin sözleşmesini yapacağı, atamalarını, görevden alınmalarını ve yükseköğretim kurumunun bütçesini onaylayacağı, akademik organların düzenlenmesinde, görevlerini yerine getirmesinde, ... akademik ve idari personelin sözleşmeli olarak istihdamı nedeniyle tabi oldukları hukuki rejim göz önünde bulundurulurken vakıf yükseköğretim kurumlarındaki rektörler, rektör yardımcıları ve üst kuruluş genel sekreterleri hariç tutularak diğer personelin görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlar hakkında 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesinde öngörülen soruşturma usulüne tabi olacaklarına ilişkin bir hükme yer verilmediği*” kararında vakıf üniversitelerinde rektör ve rektör yardımcıları haricinde vakıf yükseköğretim kurumları çalışan görevlilerin ceza soruşturmasında genel hükümlere tabi oldukları görülmektedir (Danıştay 1. D. 01.07.2020, E:2020/825, K:2020/804). Vakıf yükseköğretim kurumları personelinin asli ve sürekli kamu hizmeti yapması nedeniyle 2547 sayılı Kanunun 53/c maddesi kapsamında ceza soruşturmasına dâhil edilmeleri yönünde düzenlemeye ihtiyaç vardır.

3.1. 2547 Sayılı Kanun Kapsamında Yer Alan Personel

2547 sayılı Kanun kapsamında Yükseköğretim Kurulu ve Üniversitelerarası Kurul başkan ve üyeleri, öğretim elemanları ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’na tabi memurlar yer alır. Yükseköğretim Kurulu Başkanı, kurul üyeleri arasında Cumhurbaşkanı tarafından dört yıllık süre için atanır. Kurul üyeleri, rektörlük ve öğretim üyeliğinde başarılı hizmeti bulunan profesörlere öncelik verilmek suretiyle yedi, üst düzey Devlet görevlileri veya emeklilerden yedi, Üniversitelerarası Kurul tarafından profesör öğretim üyelerinden seçilip Cumhurbaşkanı tarafından atanan yedi olmak üzere yirmi bir kişiden meydana gelir. Rektörler, üniversitelerin Cumhuriyet döneminde kuruluş yıllarına göre bir yıl süre ile Üniversitelerarası Kurul’a başkanlık edeceği yer almaktadır. Kurul üyeleri, rektörler ile üniversite senatosunca her üniversitenin senatosunun seçeceği birer profesörden oluşur.

Yükseköğretim kurumlarındaki doktor öğretim üyesi, doçent ve profesörler öğretim üyelerini oluşturmaktadır. Öğretim üyeleri, öğretim görevlileri ve araştırma görevlileri öğretim elemanı olarak tanımlanır. Doktor öğretim üyesi, doktora çalışmalarını başarılı olarak tamamlamış; tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık ünvanını almış ya da belirli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış kişidir. Doçent, Üniversitelerarası Kurul tarafından doçent ünvanına sahip kişidir. Profesör ise en yüksek düzeyde olan akademik ünvana sahip kişidir. Öğretim görevlisi, yükseköğretim kurumlarında ders vermek, uygulama yapmakla görevlidir. Araştırma görevlisi yükseköğretim kurumlarında belirli sürelerde görevlendirilen öğretim elemanıdır. Profesörler, doçentler ve doktor öğretim üyeleri, öğretim görevlileri, araştırma görevlilerinin tamamı akademik personel olarak adlandırılmaktadır (İstanbul, 2009:8).

Yükseköğretim kurum ve kuruluşlarında genel sekreter, daire başkanları, müdürler, hukuk müşavirleri, uzmanlar, büro ve iç hizmet görevlerini yapmak üzere 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’na tabi memurlar ve diğer görevliler yer alır. Devlet ya da kamu tüzel kişilerinde asli ve sürekli kamu hizmetini genel idare esaslarına göre 657 sayılı Kanunun 4/A maddesine tabi görev yapanlar memur olarak kabul edildiğinden 2547 sayılı Kanunun 53/c maddesi kapsamındadır (Şahin, 2018:35).

657 sayılı Kanun’un 4/B maddesine göre istihdam edilen sözleşmeli personel, işçi olmayan kamu hizmeti görevlileridir. Sözleşmeli personelin kamu görevlisi olması nedeniyle 2547 sayılı Kanuna tabi ceza soruşturması kapsamındadır (Mesci, 2011:138). Yargı kararına göre 657 sayılı Kanun’un 4/B maddesi uyarınca görev yapan sözleşmeli personelin kamu görevlisi olması nedeniyle 4483 sayılı Kanun gereği ön inceleme yapılmaktadır. Yükseköğretim kurum ve kuruluşlarında görev yapan sözleşmeli personele 2547 sayılı Kanun’a göre ceza soruşturması yapılmaktadır (Danıştay 1. D. 25.09.2018, E:2018/1440, K:2018/1476).

Danıştay Birinci Daire kararlarına göre yükseköğretim personeli, suç işlediği tarihte yükseköğretim kuruluş ya da kurumunda görevli ise ceza soruşturması buna göre yapılmalıdır. “... atılı suçun da bu kişilerin görevde oldukları tarihte ve görevleri sırasında işlendiği, atılı suçun işlendiği tarihte üniversite personeli olan adı geçenler hakkında atılı suç nedeniyle 2547 sayılı Kanunun 53 üncü maddesi kapsamında ceza soruşturması yapılması gerektiği ...” (Danıştay 1. D. 24.06.2020, E:2020/423, K:2020/730). “..., isnat edilen suçun işlendiği tarih itibarıyla ... Üniversitesi ... ve ... Meslek Yüksekokulu Müdürü olarak görev yapan ... hakkında Yüksekokuldaki görevinden kaynaklanan atılı suçla/suçlarla ilgili olarak 2547 sayılı Kanun uyarınca ...

Üniversitesi Rektörlüğünce ceza soruşturması yaptırılması,” (Danıştay 1. D. 04.07.2023, E:2020/690, K:2020/582). Soruşturmanın tamamlanarak yetkili kurulun karar alması sağlanmalıdır.

3.2. 2547 Sayılı Kanun Kapsamında Yer Almayan Personel

Vakıf yükseköğretim kurumlarında rektör ve rektör yardımcısı haricinde mütevellî heyeti, sözleşmeli öğretim elemanları ve idari personel 2547 sayılı Kanun’un 53/c maddesi kapsamında sayılmamaktadır. Yükseköğretim kurumları öğrencileri, kadrolu ya da geçici işçiler, kadrosu yükseköğretim kurumlarında olmayıp uzmanlık eğitimi alan araştırma görevlileri 2547 sayılı Kanunun 53/c maddesi kapsamında değildir.

Akademik ve idari personel, yükseköğretim kurumları dışında görevli iken görevi ile ilgili suçlar nedeniyle ilgili kurumun soruşturma usulüne tabidir. 4483 sayılı Kanunun 3’üncü maddesi uyarınca soruşturma açmaya yetkili mercinin belirlenmesinde kamu görevlisinin suç tarihindeki görevi esastır. Uzmanlık eğitimi almak için üniversitede görevlendirilen uzmanlık eğitimi öğrencisi hakkında Danıştay Birinci Dairenin, “*şüpheli ...’ın Sağlık Bakanlığı Bingöl Devlet Hastanesi kadrosunda olduğu, 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 56’ncı maddesi uyarınca Adıyaman Üniversitesi Tıp Fakültesinde uzmanlık eğitimi süresince görevlendirildiği anlaşılmıştır.*

Şüpheli ... hakkında hazırlanan fezlekeye dayalı olarak ... Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Kurulun 09.09.2014 tarih ve 2014/8 sayılı kararıyla adı geçen men-i muhakemesine karar verildiği görülmekteyse de; Sağlık Bakanlığı kadrosunda 657 sayılı Kanun’a tabi olarak görev yapan adı geçen hakkında 2547 sayılı Kanun uyarınca ceza soruşturması yapılmasına olanak bulunmadığı açıktır.” kararında, kadrosu yükseköğretim kurumlarında olmayıp, görev yapanların 2547 sayılı Kanunun 53/c’ye tabi olmadığı görülmektedir (Danıştay 1. D. 26.12.2014, E:2014/1686, K:2014/2008).

Kadrosu yükseköğretim üst kuruluşlar ve kurumlarında olup başka bir kamu kurumunda geçici görev yapan kişilerin görev yaptıkları kurumda işledikleri öne sürülen suçlar nedeniyle kadrosunun olduğu yer tarafından ceza soruşturması yapılmamaktadır. Bununla ilgili olarak da yetkili yargı merci tarafından çeşitli kararlar verilmiştir. “*... isnat olunan suçun işlendiği 2011 yılı Eylül ayı itibarıyla Sağlık Bakanlığına bağlı ... Eğitim ve Araştırma Hastanesinde Başhekim ve Başhekim Yardımcısı olarak görev yapan adı geçenler hakkında söz konusu Hastanedeki görevleri nedeniyle ve bu görevlerinden kaynaklanan suçlarla ilgili olarak 2547 sayılı Yasa uyarınca ceza soruşturması yapılmasına, ... olanak bulunmadığı açıktır”,* öğretim üyelerinin üniversite dışındaki görevleri ile ilgili olarak 2547 sayılı Kanun kapsamında soruşturma yapılamayacağı “*söz konusu kazı heyetlerinin başkanı olarak 2863 sayılı Kanunun 35 inci maddesi uyarınca Kültür ve Turizm Bakanlığınca görevlendirilmiş iseler, şüphelilere isnat edilen ve kazı başkanlığı görevlerinden kaynaklanan eylemlerin, şüphelilerin Üniversitedeki öğretim üyeliği görevlerinden kaynaklanmaması, Üniversitedeki görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işlenmemesi nedenleriyle 2547 sayılı Kanunun 53 üncü maddesine göre soruşturulamayacağı, şüpheliler hakkında ceza soruşturması yapılamayacağı ve Rektörlükçe oluşturulan Kurul tarafından lüzum-u muhakemeleri ya da men-i muhakemeleri yolunda bir karar alınmayacağı açıktır”* yönünde karar bulunmaktadır (Danıştay 1. D. 24.05.2012, E:2012/510, K:2012/894).

3.3. Soruşturma Açılmasını Gerektiren Haller

Yükseköğretim üst kuruluşları ve kurumlarında öğretim elemanı ya da idari personel hakkında suç iddiasına ilişkin bilgi ve belgeler çeşitli yollar ile öğrenilmektedir. İhbar, şikâyet, inceleme sonucu ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının bildirimde bulunmasıyla öğrenilir (Şahin, 2017:344). Cumhuriyet Başsavcılığına tevdi edilen ihbar ve şikâyetler 2547 sayılı Kanuna göre görevsizlik kararı ile takdir ve ifası yapılmak üzere ilgili yükseköğretim üst kuruluşları ve kurumlarına gönderilir.

Şikâyet, isnat edilen fiil nedeniyle zarar gören ya da mağdur olan kişiler tarafından yapılır. İhbar ise doğrudan zarar görmeyen kişiler tarafından suç işlediği öne sürülen şahıslara karşı yapılır. İhbar ve şikâyetin, sözlü olması halinde bu durum tutanakla tespit edilir. 2547 sayılı Kanuna eklenen 6764 sayılı Kanunun 26’ncı maddesiyle “*...yetkili makamlarca inceleme başlatılabilir, inceleme sonucunda soruşturma açılmasına karar verilmesi ya da doğrudan soruşturma başlatılması hâlinde ...”* ibaresi ile inceleme sonucu suç iddiası hakkında soruşturma başlatılır. Bu durum ihbar ve şikâyet sonrasında inceleme neticesinde soruşturma açılmasını gereken bir düzenlemedir. İnceleme sonucu soruşturma açılıp açılmayacağına karar verilir. Suç isnadına karşı doğrudan soruşturma açmak yerine kanuna eklenen bu düzenleme ile inceleme başlatılarak inceleme sonucu soruşturma açılıp açılmayacağı getirilmiştir. Ancak inceleme sonucu yapılacak işlem konusunda belirsizlik bulunmaktadır.

İnceleme sonucunda, soruşturma açılmamasına karar verilmesi durumunda işlemin iptali için yargıya başvurulmalıdır.

Yükseköğretim personeline yapılan ihbar ve şikâyeti işleme koymama/soruşturma açmamaya yönelik kararlar Danıştay Birinci Daire tarafından men-i muhakeme olarak kabul edilmemesi nedeniyle 2547 sayılı Kanun kapsamında özel soruşturma usulü olmadığından dosya incelenmeksizin reddedilmektedir. Bu kapsamdaki kararlar idari işlem olarak kabul edildiğinden idare mahkemeleri iptal davasına konu olmaktadır. Ancak bu kararların Danıştay Birinci Daire tarafından incelenerek yapılması, özel soruşturma usul ve esaslarına uygun olacağından kanunda düzenlemeye gidilmelidir (Ayturan, 2018:463).

Danıştay'ın "...uzun yıllardır uygulamada görülen, fakat yasal dayanağı olmayan ceza soruşturması açılmaması kararlarına yasal dayanak getirilmiştir. Ancak bu düzenlemenin devamında söz konusu kararlara karşı izlenecek yolla ilgili herhangi bir düzenleme yapılmamıştır. Maddenin devamında yetkili makamlar tarafından ceza soruşturması açılmasına karar verilmesi halinde uygulanacak hükümler korunmuş, ceza soruşturması açılmaması kararlarına karşı şikâyetçinin başvurulabileceği herhangi bir itiraz yolu öngörülmemiştir. Dolayısıyla söz konusu düzenleme, ceza soruşturması açılmaması kararlarının yasal dayanağını oluşturmakla sınırlı kalmış, bu kararların idari işlem olduğu yolundaki geçmişte oluşan içtihat birliğini ortadan kaldıracak yasal bir düzenleme getirmemiştir" kararı yasal düzenlemeye işaret etmektedir. (Danıştay 1. D. 04.03.2020, E:2020/339 K:2020/324).

İhbar ve şikâyetin işleme alınması belli şartlara bağlıdır. 2547 sayılı Kanunun 53/c-8 maddesi ve 4483 sayılı Kanunun 4'üncü maddesinin 3 ve 4'üncü bentlerinde yer alan "*Bu Kanuna göre memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında yapılacak ihbar ve şikâyetlerin soyut ve genel nitelikte olmaması, ihbar veya şikâyetlerde kişi veya olay belirtilmesi, iddiaların ciddi bulgu ve belgelere dayanması, ihbar veya şikâyet dilekçesinde dilekçe sahibinin doğru ad, soyad ve imzası ile iş veya ikametgâh adresinin bulunması zorunludur. Üçüncü fıkradaki şartları taşımayan ihbar ve şikâyetler Cumhuriyet başsavcıları ve izin vermeye yetkili merciler tarafından işleme konulmaz ve durum, ihbar veya şikâyette bulunana bildirilir...*" hükmüne göre işlem yapılır.

3.3.1. Suçun Görev Dolayısıyla İşlenmesi

2547 sayılı Kanuna tabi yönetici ve personel görevlerini güvence ilkesi doğrultusunda yürütür (Yılmaz, 2013:106). 657 sayılı Kanun'a tabi memurlar, 2547 sayılı Kanun kapsamında yer aldığından 4483 sayılı Kanuna göre işlem yapılmayacaktır. Görev dolayısıyla işlenen suçların neler olduğu belirlenmemiştir. Öğreti, uygulamalar ve Danıştay kararları belirleyicidir.

4483 sayılı Kanun'a göre ön inceleme, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevleri nedeniyle işledikleri suçları kapsamaktadır. 2547 sayılı Kanunda görev dolayısı ve görev nedeniyle işlenen suç deyimi yer almaktadır. Görev dolayısı ve görev nedeniyle işlenen suçlardan görev esnasında işlenen suçlar anlaşılmaktadır (Ayturan, 2018:439-440). Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevlerini yaparken baskı ve tehdide maruz kalmadan, kamu hizmetinde sürekliliğin sağlanması, aksamalara, eksikliklere mahal vermeden kamu otoritesinin zedelenmemesi için özel ceza soruşturması usulü getirilmiştir (İzmir, 2019:117).

3.3.2. Suçun Görev Sırasında İşlenmesi

Görev sırası, personelin görevini yaptığı yer anlamına gelmektedir. Görev sırasında işlenen suçlar nedeniyle özel soruşturma usulü 2547 sayılı Kanun kapsamında yer almaktadır. Görev sırasında işlenen suçlar 4483 sayılı Kanun kapsamına alınmamıştır. Bunun sebebi görevin ifası sırasında işlenen ve görev ile ilgili olmayan adli suçların özel soruşturma yöntemine tabi tutulmasının haklı ve kabul edilebilir gerekçenin bulunmamasına dayanmaktadır (Pınar ve Çalışkan, 2020:467). 2547 sayılı Kanun kapsamında görev sırasında, kişisel nedenle suç işlenmesi durumunda 2547 sayılı Kanunun 53'üncü maddesine göre ceza soruşturması yapılmamaktadır. (Şahin, 2017:359).

Geçici görevle başka bir kurumda görevli olan personele görevli olduğu kurumdaki hükümler uygulanmaktadır. "*Yetkili mercilerin saptanmasında, memur veya kamu görevlisinin suç tarihindeki görevinin esas alınacağına vurgu yaparak, geçici görevle başka bir kurumda görev yapan kamu personelinin görevli olduğu kurumdaki fiili nedeniyle ön inceleme yapmaya geçici görevli olduğu kurumun idari merciinin yetkili olduğu*" hükmedilmiştir (Danıştay 1. D. 22.04.2021, E:2021/673, K:2021/621).

Görev sırasında ya da görevi dolayısıyla meydana gelmeyen suçun soruşturması, 2547 sayılı Kanun kapsamında sayılmamaktadır. Konuya benzer Danıştay Birinci Daire kararında "... şikayetçinin kardeşinin, şüphelinin özel muayenehanesine başvurduğu, bu aşamadaki tetkiklerinin özel muayenehanede ve özel bir görüntüleme merkezinde yapıldığı, daha sonra ... Üniversitesi Acil Polikliniğinde ve aynı hastanenin değişik birimlerinde yapılan tetkik ve tedavisinde şüphelinin herhangi bir katılımının olmadığı anlaşılmıştır. Bu durumda hastanın tetkik ve tedavisinde gerekli özeni göstermeyerek ölümüne neden olma şeklinde şüpheliye isnat edilen eylemin, ... Üniversitesindeki görevi sırasında ya da görevi dolayısıyla meydana gelmediği, özel muayenehanesindeki mesleki faaliyetiyle ilgili bulunduğu anlaşıldığından, 2547 sayılı Kanun kapsamında ceza kovuşturmasına konu edilmesine olanak bulunmamaktadır" yer almaktadır. Görevin yapıldığı yerde meydana gelmeyen olayda soruşturma 2547 sayılı Kanun kapsamında değildir (Danıştay 1. D. 24.01.2006, E:2005/1255, K:2006/95).

4. İLK SORUŞTURMA SÜRECİ

İlk soruşturma Cumhuriyet Başsavcılığının hazırlık soruşturmasında uyguladığı usul ve esaslara göre yapılmaktadır. İlk soruşturmacı, Cumhuriyet Savcısının yetkilerini kullanarak işlem yapar. İlk soruşturmayı yapan yetkilinin yapacağı işlemlerin, sahip olduğu yetkilerin neler olduğuna dair bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu durumda 4483 sayılı Kanun hükümlerine, kanunda bulunmayan durumlarda Ceza Muhakemesi Kanunu'na atıf yapılmıştır.

Ceza soruşturmasında savcılık görevsizlik kararı vererek yetkisizlik nedeniyle müdahalede bulunmadığından, ilk soruşturmacının yetki ve görevlerini bilerek bunları kullanması önemlidir. Soruşturmacının görev ve yetkilerinin 2547 sayılı Kanunda açıkça düzenlenmesi soruşturmayı yapanların temel hak ve hürriyetlerin korunması açısından önemlidir (Ayturan, 2018:463).

4.1. İlk Soruşturmaya Yetkili Makamlar

İlk soruşturmaya yetkili makamlar, 2547 sayılı Kanun'un 53'üncü maddesinin (c) bendinde sayılmıştır. Disiplin amirleri ilk soruşturma açmaya yetkilidir. Vakıf üniversiteleri rektör yardımcıları ve genel sekreter için rektör soruşturma izni vermeye yetkilidir. İlk soruşturmaya yetkili makamın bulunmaması halinde nasıl bir yol izleneceği 2547 sayılı Kanunda düzenlenmediğinden 4483 sayılı Kanuna göre soruşturma yapılmaktadır. İlk soruşturmaya yetkili makamların vekâleten görevlendirilmiş olması durumunda bu yetki vekillerce devredilmeden bizzat kullanılır (Pınar ve Çalışkan, 2020:475).

İlk soruşturma, uzmanlık gerektiren ve konusuna hâkim personelin yapması gereken bir görevdir. Soruşturmanın konusu olan alanda deneyimli ve eğitim almış kişilerin görevlendirilmesi soruşturmaların eksiksiz ve hatasız yürütülmesi için gereklidir. Soruşturmanın uzmanlık gerektirdiği düşünüldüğünde bunun için eğitime ağırlık verilerek yetişmiş tecrübeli personel ile ihtiyaç giderilebilir. Bu bağlamda Yükseköğretim Kurulu Yükseköğretim Denetleme Kurulu, ceza soruşturması eğitimi vererek soruşturmanın sağlıklı şekilde yürütülmesi sürecine büyük katkı sağlayabilir.

4.2. İlk Soruşturmanın Yapılması

İlk soruşturma, yetkili makamın görevlendirmesi ile başlar, gerekli ifadelerin alınmasından sonra fezleke düzenlenerek sona erer. İlk soruşturmada, hakkında soruşturma yapılanların suç işleyip işlemedikleri saptanır (Ayturan, 2018:452). Fezlekedeki şüpheli ya da şüpheliler hakkında "men-i muhakeme" ya da "lüzum-u muhakeme" kararı verilir.

Yetkili makamın ilk soruşturma yapma yetkisi bulunmaktadır. Gerekli gördüğünde ilk soruşturma yapmak üzere birden fazla soruşturmacı görevlendirilir. Hakkında soruşturma açılacak öğretim elemanının akademik ünvanı soruşturmacı ile aynı ya da soruşturmacının akademik ünvanının daha üst olması gerekir. Aynı durum 657 sayılı Kanuna tabi olanlar için de geçerlidir (Uz, 2014:82).

2547 sayılı Kanun'da ilk soruşturma açmaya yetkili makamın ya da ilk soruşturmacının yetkilerinin neler olduğuna ve bunları nasıl kullanacağına yönelik bir hüküm bulunmamaktadır. 4483 sayılı Kanun ya da 5271 sayılı Kanun uygulanarak, hakkında soruşturma yürütülen şüpheli lehinde ve aleyhinde tüm deliller toplanır (Pınar ve Çalışkan, 2020:489). Bu nedenle muhbir ve/veya şikâyetçi ile tanıkların ve şüphelinin ifadelerini alır, gerektiğinde şüpheliyi kolluk kuvvetiyle getirebilir, bilirkişi görevlendirme isteyebilir, keşif yapabilir, el koyma

ve arama yollarına başvurabilir, şüphelinin tutuklanmasını, görevden uzaklaştırılmasını isteyebilir, istinabe usulünden yararlanabilir, soruşturmanın mahiyetine göre muayene ve otopsi yaptırabilir. İlk soruşturmacı, soruşturma kapsamında her türlü araştırmayı yapma ve bütün kamu görevlilerinden her türlü bilgiyi isteme hakkına sahiptir. Bu yetki, kanun ile verilmiştir (Duman, 2016:102).

Danıştay Birinci Daire'nin "görevlendirilen soruşturmacının öncelikle suç konusu eylemleri belirlemesi, bu bağlamda şikayetçilerin ifadelerine başvurması, suç konusu eylemleri belirledikten sonra şüphelilerin yazılı olarak savunmalarını, suç konusu eylemlerde tanıklığı bulunan kişilerin de tanık olarak ifadelerini alması, şikayet dilekçelerinden başlayarak yaptığı soruşturmada elde ettiği tüm bilgi ve belgeleri değerlendirerek hazırlayacağı fezleke ile gerekçesini belirtmek suretiyle ulaştığı kanaate göre şüphelilerin men-i muhakemeleri veya lüzum-u muhakemeleri şeklinde öneri getirmesi, tüm bilgi ve belgelerin yazılı olarak bulunduğu soruşturma dosyasını fezleke ile birlikte soruşturma emri veren makama teslim etmesi, yetkili kurulun da iddia konusu suçların şüphelilerle illiyet bağınu irdelenmek suretiyle bir karar vermesi gerekmektedir" kararı, soruşturmanın nasıl yapılması gerektiğine yöneliktir (Danıştay 1. D. 23.12.2015, E:2015/2041, K:2015/1851).

İlk soruşturmada ve devamında suç isnadı olan yükseköğretim personeli, şüpheli olarak ifade edilir. Hakkında soruşturma yürütülen kamu görevlisine sanık denilmez (Duman, 2016:103). Muhbir, şikâyetçi ya da mağdurun beyan ettiği iletişim bilgilerinden sözlü ya da yazılı çağrı ile ihbar ve şikâyetin ayrıntıları, konuya ilişkin bilgi, belgenin olup olmadığı, eklenecek başka bir hususun bulunup bulunmadığı ve gerek görülen diğer sorulara verilen cevaplar tutanak ile kayda geçilir (Pınar ve Çalışkan, 2020:491). Konuya ilişkin yetkili yargı mercinin Danıştay kararında "Gerek Başsavcılık tarafından gerekse Rektörlükçe başlatılan soruşturmayı yürüten soruşturmacı tarafından şikayetçilerin ifadelerinin alınmadığı, oysa yukarıda belirtilen düzenlemeler karşısında, soruşturmada şikayetçilere ve vekiline çağrı kağıdı çıkarılarak bu kişilerin davet edilmeleri ve dinlenmeleri, gelmedikleri takdirde de sonraki usuli işlemlerin yapılması" şikâyetçinin ifadesinin alınması vurgulanmıştır (Danıştay 1. D. 30.12.2015, E:2015/2034, K:2015/2013).

Soruşturmanın seyri açısından delillerin toplanması açısından tanık ifadeleri önemlidir. Tanık ifadeleri ve sunulan deliller dosyada yerini alır. Usulüne uygun olarak çağrılan tanık, mazeret belirtmeksizin ifade vermeye gelmez ise kolluk kuvvetleriyle zorla getirtilir (Şahin, 2017:407). Tanığın ifadesinde neler olması gerektiği Danıştay kararında anlaşılmaktadır. "5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "İfade veya sorgu için çağrı" başlıklı 145'inci maddesinde ifadesi alınacak veya sorgusu yapılacak kişinin davetiye ile çağrılacağı, çağrılma nedeninin açıkça belirtileceği ve gelmezse zorla getirileceğinin yazılacağı; Kanunun "İfade ve sorgunun tarzı" başlıklı 147'nci maddesinde, şüphelinin veya sanığın ifadesinin alınmasında veya sorguya çekilmesinde hangi hususlara uyulacağı düzenlendiği, buna göre, şüpheli veya sanığın kimliğinin saptanacağı, kendisine yüklenen suçun anlatılacağı, müdafii seçme hakkının bulunduğu ve onun hukukî yardımından yararlanabileceğinin, müdafii ifade veya sorgusunda hazır bulunabileceğinin, müdafii seçecek durumda olmadığı ve bir müdafii yardımından faydalanmak istediği takdirde, kendisine baro tarafından bir müdafii görevlendirileceğinin hatırlatılacağı, ayrıca ifade ve sorgu işlemlerinin kaydında, teknik imkânlardan yararlanılacağı, ifade veya sorgunun bir tutanağa bağlanacağı hükümleri yer almıştır" kararı ifadenin nasıl alınacağına yöneliktir (Danıştay 1. D. 10.12.2009, E:2009/1503, K:2009/1722).

Bilirkişi incelemesi 5271 sayılı Kanunun 62'nci ila 73'üncü maddeleri arasında, keşif ise 74'üncü ila 89'uncü maddeleri arasında düzenlenmiştir. Hasta şikâyetlerinde tedaviye katılan tüm sağlık personelinin şüpheliler arasında gösterilerek ifadelerinin alınması, şikâyet konusu tetkik ve tedavi süreçleri konusunda bilirkişiye başvurulması ve iştirak halinde suçla illiyet bağı bulunan tüm şüphelilerin ifadesinin alınması, soruşturmanın tamamlanabilmesine yönelik işlemler arasındadır. Bilirkişi raporunun aydınlatıcı olması, soruşturmaya konu olayda suçun bulunup bulunmadığının ortaya çıkması, şüphelinin tam ve doğru olarak tespit edilmesi gerekir. Bununla ilgili olarak Danıştay Birinci Daire kararında "şikâyetçi muayenesi, tetkikleri yapılmak suretiyle hasta için multinodüler guatr tanısıyla ameliyat kararı alınmasının tıbbi kurallara uygun olup olmadığı, hasta için ameliyat dışında tedavi seçeneği bulunup bulunmadığı, ameliyat tarihi itibarıyla tetkik ve muayene sonuçlarının ameliyat kararı verilmesini gerektirip gerektirmediği, hasta için başka tedavi seçenekleri olup olmadığı, bu ameliyatta ses tellerine zarar verilip verilmediği, ameliyattan sonra hastanın çektiği nefes darlığı ameliyat sonrası geçen zaman da dikkate alınarak kalıcı olup olmadığı, söz konusu ameliyatta hekim veya uygulama hatası, kusuru, ihmali, dikkatsizlik veya acemilik gösterilip gösterilmediği, erken dönemde teşhis edilseydi bu durumun tedavisinin mümkün bulunup bulunmadığı hususlarını açıklayan ve aydınlatan bilirkişi raporu alınarak yeniden soruşturma yapılması gerektiği anlaşılmıştır" yönünde bilirkişi raporunda olması gereken hususlara yer verilmiştir (Danıştay 1. D. 28.01.2020, E:2020/114, K:2020/60).

Bilirkişi raporunun gerçeğe aykırı düzenlenmesi suçu nedeniyle yürütülen ceza soruşturmasında verilen men-i muhakeme kararının Danıştay Birinci Dairece incelemesi sonucunda “...Şüphelilere isnat edilen suçun Kanun dairesinde kendilerinden istenen adliye ile ilgili bir işe, dolayısıyla adli bir görevin ifasına ilişkin olması nedeniyle 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 161 inci maddesinin 5 inci fıkrası uyarınca bu suçla ilgili olarak Cumhuriyet Başsavcılığınca doğrudan soruşturma yapılması gerektiği...” suç unsurunun bulunduğu karar verilmiştir (Danıştay 1. D. 29.05.2014, E:2014/821, K:2014/809).

Suçun delillerinin ortadan kaldırılmasını, yok edilmesini, değiştirilmesini engellemek ve olayın nasıl meydana geldiğini saptamak amacıyla keşif yapılabilir. Keşif sonucu tespit edilen hal ve duruma, olayın özelliğine göre bulunması lazım iken bulunmayan hususlara yer verilir.

İlk soruşturmacı, soruşturmaya konu olan olayı aydınlatacak tüm bilgi ve belgeyi, eşyayı muhafaza altına alır. Hakkında soruşturma yapılan kişinin özel eşyasında, konutunda, benzer diğer yerlerde ispat vasıtası, belge ve eşya kuvvetli olasılık bulunuyorsa Cumhuriyet Başsavcılığı kanalıyla yetkili mahkemeden alınan kararla arama ile bunlara el konulabilir (Pınar ve Çalışkan, 2020:499). İlk soruşturmacı olarak görevlendirilenler, soruşturmaya konu olayı usulüne uygun şekilde tamamlamak amacıyla her türlü bilgi ve belgeyi isteyebilir. İlgili kamu görevlileri, istenilen bilgi ve belgeleri zaman kaybına yol açmayacak şekilde temin etmekle sorumludur. İlk soruşturmacının görev mahalli dışında başka bir şehirde işlem yapılması gerektiğinde 5271 sayılı Kanunun 161’inci maddesi hükümleri doğrultusunda o yerdeki Cumhuriyet savcısından veya üniversite rektörlüğünden istinabe yoluyla işlem yapılabilir. Burada önemli bir hususu belirtmekte fayda vardır. Anayasa ve Ceza Muhakemesi Kanununda soruşturma işlemlerinden yetki kullanımı sadece Cumhuriyet savcısı ve hâkim tarafından yapılacağı belirtilmiştir. 2547 sayılı Kanunun 53’üncü maddesinde açıkça soruşturma usulünün yer olmayışı, kanunlara atıf yapılması belirsizliğe yol açarak farklı yorumların yapılmasına neden olmaktadır (Duman, 2016:109).

Fezleke, ilk soruşturmacının hazırladığı rapor için kullanılmaktadır. Bu raporda soruşturmanın özüne ve görüşlere yer verilir. Danıştay Birinci Daire “...görevlendirilen soruşturmacının öncelikle suç konusu eylemleri belirlemesi, bu bağlamda şikâyetçinin, şüphelilerin ve varsa suç konusu eylemlerde tanıklığı bulunan kişilerin ifadelerine başvurması, gerektiğinde bilirkişi incelemesi yaptırması, şikâyet dilekçesinden başlayarak yaptığı soruşturmada elde edilen tüm bilgi ve belgeleri değerlendirerek hazırlayacağı fezlekede gerekçesini belirtmek suretiyle ulaştığı kanaate göre, suçlarla illiyet bağı tespit edilemeyen veya eylemi suç oluşturmeyen şüpheliler hakkında karar verilmesine yer olmadığına, suçlarla illiyet bağı olmayan, sonradan illiyet bağı kesilen veya soruşturma şartı bulunmayan şüpheliler hakkında kovuşturmaya yer olmadığına, atılı suçları işledikleri şüphesi bulunanlar hakkında lüzum-u muhakemelerine, atılı suçları işlemedikleri kanaatine varılanlar hakkında ise men-i muhakemelerine karar verilmesi gerektiği yolunda öneri getirmesi, tüm bilgi ve belgelerin bulunduğu soruşturma dosyasını fezleke ile birlikte soruşturma emri veren makama teslim etmesi, 2547 sayılı kanunun 53’üncü maddesi gereğince oluşturulacak yetkili kurulun da, iddia konusu suçların şüphelilerle illiyet bağını irdelemek suretiyle gerekçeleriyle birlikte şüpheliler hakkında yukarıda belirtilen türlerde kararlar vermesi gerekmektedir” kararında görüldüğü üzere ilk soruşturmacının bilgi ve belgeleri toplayıp hazırladığı raporu fezleke olarak tanımlar (Danıştay 1. D. 17.10.2017, E:2017/1447, K:2017/1771).

İlk soruşturmacı, fezlekede soruşturmaya konu olan olay ile ilgili işlemleri tamamladıktan sonra mevcut delillere göre şüpheli hakkında görüş ve kanaatini açıklar. Fezlekede suçun oluşup oluşmadığına, suç oluşmamış ise şüphelinin men-i muhakemesine, suç oluşmuş ise ne şekilde işlendiğine ve şüphelinin lüzum-u muhakemesine, suçla şüpheli arasında illiyet bağının olmadığı durumlarda şüpheli hakkında kovuşturmaya yer olmadığına yer verir. Böylece ilk soruşturma tamamlanarak, soruşturma dosyası ekiyle beraber ilk soruşturmaya yetkili makama teslim edilir (Duman, 2016:110-111).

5. YETKİLİ KURUL KARARI VE İTİRAZ SÜREÇLERİ

Soruşturmaya yetkili makam, fezleke ve eklerini içeren dosyayı karar vermek için yetkili kurula tevdi eder. Bundan sonra şüphelinin yargılanma sürecinin başlayıp başlamayacağı yönünde karar verilir. Soruşturulanlar arasında birden fazla kadro, görev, ünvan ya da statü bulunduğu hiyerarşide en üsttekinin göre yetkili kurul belirlenir. Fezlekenin, yetkili kurula sevk edilmesi gerektiği yönünde Danıştay Birinci Dairenin “2547 sayılı Kanunun yukarıda anılan 53 üncü maddesi gereğince şüphelilerin ünvanları dikkate alınarak oluşturulacak yetkili kurul tarafından şüpheliler hakkında lüzum-u muhakeme veya men-i muhakeme kararı verilmesi, lüzum-u muhakeme kararına itiraz edilmesi halinde, men-i muhakeme kararının ise yasa gereği incelenmek üzere Dairemize gönderilmesi” kararı bulunmaktadır (Danıştay 1. D. 14.01.2009, E:2008/1231, K:2009/63).

Yükseköğretim kurumlarında görev yapan 657 sayılı Kanun'a tabi personel hakkında yürütülen soruşturmada ilk soruşturmacının hazırladığı fezleke, yetkili kurul olarak yer itibarıyla yetkili il idare kuruluna sevk edilir. "Yükseköğretim kurumlarında 657 sayılı Kanuna tabi olarak görev yapan memurlar hakkında, görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlardan dolayı 4483 sayılı Kanun ile 2547 sayılı Kanun hükümlerinden hangisine göre işlem yapılacağı konusunda düşünülen duraksamanın giderilmesine ilişkin Dairemizin 7.11.2002 günlü, E:2002/168, K:2002/178 sayılı kararında da bu husus açıkça belirtilmiş olup, esasen İstanbul İl İdare Kurulunca verilen pek çok karar yanında örnek olarak belirtilebilecek 26.1.2005 günlü, 2005/1 sayılı kararında da bu görüş doğrultusunda kararlar verildiği anlaşılmaktadır" (Danıştay 1. D. 06.07.2005, E:2005/507, K:2005/906).

Yetkili İl İdare Kurulu'nun şüpheli hakkında son soruşturma açılması kararı veya son soruşturma açılmaması yönünde karara itirazı Danıştay Birinci Daire inceler. Yetkili kurul kararı, 7201 sayılı Tebligat Kanunu'na göre şikâyetçiye, varsa vekile ve şüpheliye imzalı ve günlü bildirim alındıkları ile gönderilir. Nitekim yetkili kurul kararının şüpheliye ve şikâyetçiye tebliğine yönelik Danıştay Birinci Daire "2547 sayılı Kanununun 53/c maddesi hükmü gereğince soruşturma emri verilmesiyle başlayan ve hazırlanan soruşturma raporuna dayalı olarak yetkili kurul kararı ile tamamlanan ceza soruşturması sonunda verilen men-i muhakeme veya lüzum-u muhakeme kararlarının, haklarında karar verilenlere (şüphelilere) ve şikâyetçilerine tebliği zorunludur.

Dosyanın incelenmesinden, Üniversitesi Fakültesi Araştırma Görevlisi men-i muhakemesine ilişkin Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Kurulun 22.2.2016 tarihli kararının şikâyetçi tebliğ edildiğine dair tebliğ alındısının dosya içerisinde bulunmadığı anlaşılmıştır.

Buna göre, anılan Kurul kararının şikâyetçi tebliğ edilmişse tebliğ alındısının dosyaya eklenmesi, tebliğ edilmemişse bu Kurul kararının adı geçen şikâyetçiye tebliğ işlemlerinin usulüne uygun olarak tamamlanması, günlü ve imzalı yazılı bildirim alındısı ile şikâyetçinin itiraz etmesi halinde itiraz dilekçesinin eklenmesi, şikâyetçinin itiraz etmemesi durumunda da bu kararın Yasa gereği kendiliğinden incelenebilmesi için Dairemize gönderilmek üzere" şeklinde izah etmektedir (Danıştay 1. D. 21.04.2016, E:2016/775, K:2016/588). "Lüzum-u muhakeme" kararına şüphelinin, "men-i muhakeme" kararına şikâyetçinin itiraz hakkı bulunmaktadır. İtiraz süresi, 2547 sayılı Kanun'da yer almadığından, 4483 sayılı Kanun'a göre 10 gündür. Sağlık kurulu raporları itiraz süresini kesmemektedir (Mesci ve Aydın, 2017:74).

Tebligatlar, 7201 sayılı Tebligat Kanunu'na göre yapılır. Tebligatın nasıl yapılacağı "7201 sayılı Tebligat Kanununun "Bilinen adrese tebligat" başlıklı 10 uncu maddesinde, tebligatın, tebliğ yapılacak şahsın bilinen en son adresinde yapılacağı, bilinen en son adresin tebligata elverişli olmadığına anlaşılmaması veya tebligat yapılamaması halinde, muhatabın adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresinin, bilinen en son adresi olarak kabul edileceği ve tebligatın buraya yapılacağı, Kanununun 28 inci maddesinde, adresi meçhul olanlara tebligatın ilan edilmesinin yapılacağı, ... Tebligat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 48 inci maddesinde kendisine tebligat yapılamayan, tebliğ memuru tarafından adresi tespit edilemeyen, adres kayıt sisteminde de yerleşim yeri adresi bulunmayan kişinin adresinin tespiti için tebligatı çıkaran merci tarafından adres araştırması yapılacağı, tebligatı çıkaran merci, muhatabın adresini öncelikle resmî veya özel kurum ve dairelerden, bunlardan sonuç alınmadığı takdirde kolluk vasıtasıyla araştırabileceği, yapılan araştırmalara rağmen muhatabın adresinin tespit edilememesi halinde adresin meçhul sayılacağı, adresi meçhul olanlara tebligatın ilan edilmesinin yapılacağı hüküm altına alınmıştır" şeklinde izah edilmiştir (Danıştay 1. D. 23.01.2020, E:2020/16, K:2020/37).

Yargıtay İçtihatları Birleştirme Büyük Genel Kurulunda "Muhatabın bilinen en son adresine çıkartılan tebligatın iade edilmesi ve adres kayıt sistemindeki yerleşim yeri adresinin bilineninden farklı olması halinde; adres kayıt sistemindeki yerleşim yeri adresine 'MERNİS Adresi' şerhi verilerek Tebligat Kanunu'nun 21/2. maddesi uyarınca doğrudan tebligata çıkarılması yeterli olup, öncelikle bu adrese normal bir tebligat çıkartılması gerekmemektedir". MERNİS adresine yapılan bildirim yeterli olduğuna karar verilmiştir (Yargıtay İBBGK 20.11.2020, E:2019/2, K:2020/3).

6. 2547 SAYILI KANUN KAPSAMINDA YER ALMAYAN SUÇLAR

Yükseköğretim personeli, işlediği iddia edilen bazı suçlardan dolayı ayrı bir soruşturma ve kovuşturma usulüne tabi olduğu belirtilmiştir. Bazı suçlar ise 2547 sayılı Kanun kapsamında yer almamaktadır. Bu kapsamda yer alan bir suç ile karşılaşılması durumunda, yetkili ya da ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına bilgi verilerek dosya gönderilmelidir. Diğer taraftan disiplin soruşturması açılması için disiplin amirine bilgi verilmelidir.

2547 sayılı Kanun'un 53/c-7 maddesinde “*İdeolojik amaçlarla Anayasada yer alan temel hak ve hürriyetleri, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü veya dil, ırk, sınıf, din ve mezhep ayrılığına dayanılarak nitelikleri Anayasada belirtilen Cumhuriyeti ortadan kaldırmak maksadıyla işlenen suçlarla bunlara irtibatlı suçlar, öğrenme ve öğretme hürriyetini doğrudan veya dolaylı olarak kısıtlayan, kurumların sükun, huzur ve çalışma düzenini bozan boykot, işgal, engelleme, bunları teşvik ve tahrik, anarşik ve ideolojik olaylara ilişkin suçlar ile ağır cezayı gerektiren suçüstü halleri*” suçları yer almaktadır.

Yükseköğretim üst kuruluşlarında ve kurumlarında görev yapan personel, 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanun'da yazılı suçlar, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'da yazılı suçlar, 3780 sayılı Millî Korunma Kanunu'nun 64'üncü maddesi ile bu Kanun'un uygulanmasına ilişkin suçlar, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 1'inci – 8'inci maddesi arasında sayılan suçlar, 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanunu kapsamındaki suçlar, 4483 sayılı Kanunun 15'inci maddesinin 1'inci fıkrasında yer alan; “*Memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkındaki ihbar ve şikayetlerin ihbar veya şikayet edileni mağdur etmek amacıyla ve uydurma bir suç isnadı suretiyle yapıldığı hazırlık soruşturması sonucunda anlaşılır veya yargılama sonucunda sabit olursa haksız isnatta bulunanlar hakkında yetkili ve görevli Cumhuriyet savcılığınca re'sen soruşturmaya geçilir*” suçu, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 161'inci maddesinin 5'inci fıkrası gereğince, Cumhuriyet Savcılarının adli işlemlerle ilgili yazılı veya sözlü talep ve emirlerini yerine getirmeme suçları, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 94'üncü maddesinde yer alan işkence suçu ve aynı Kanunun 256'ncı maddesinde yer alan zor kullanma yetkisine ilişkin sınırın aşılması suçu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 299'üncü maddesinde yer alan Cumhurbaşkanına hakaret suçu 2547 sayılı Kanun kapsamında soruşturma ve kovuşturma usulüne tabi değildir (Şahin, 2017:362-363).

7. SONUÇ

Yükseköğretim üst kuruluşlarında ve kurumlarında görev yapan yönetici, akademik ve idari personel, görevleri dolayısıyla ya da görevleri sırasında işledikleri öne sürülen suçlar nedeniyle özel soruşturma usulüne tabidir. Bu özel soruşturma usulü 2547 sayılı Kanun'da yeterince belirtilmemiştir. Bundan dolayı soruşturmaya yetkili amirler ve soruşturmacılar 2547 sayılı Kanun'un yanı sıra 4483 sayılı Kanun ve 5271 sayılı Kanunu da bilmek zorundadır. Bu durum uygulamada farklılıklara yol açabilmektedir. Hâlihazırda 2547 sayılı Kanun tek başına yeterli olmayıp kanunda özel soruşturma usulünün düzenlenmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Yükseköğretim ceza soruşturması usulünün düzenlenmesi ile diğer kanunlara atıfta bulunmaya gerek kalmadan 2547 sayılı Kanun'a soruşturma usulüne yönelik maddeler eklenebilir.

Savcının görevsizlik kararı vererek suç duyurusuna ilişkin bilgi ve belgeleri gönderdikten sonra soruşturmacı savcının yetkisine haizdir. Soruşturmacının görev ve yetkilerinin doğrudan 2547 sayılı Kanun'da açıkça belirtilerek soruşturmacının temel hak ve hürriyetleri korunmalıdır.

Taksirle yaralama, ölüme sebebiyet verme konulu ceza soruşturmaları daha uzun sürmektedir. Bu tür soruşturmaların daha hızlı sona ermesi için mevzuat açısından gerekli önlemlerin alınmasının yararlı olacağı düşünülmektedir. Yükseköğretim personeli süresi içinde tamamlanmayan soruşturmalar nedeniyle yargılama ile yüz yüze geldiğinden bu soruşturmanın eksiksiz ve hatasız şekilde ve kısa sürede tamamlanmasında yarar bulunmaktadır.

Vakıf üniversitelerinde rektör, rektör yardımcısı ve genel sekreter 2547 sayılı Kanun'a tabi iken öğretim elemanları ve idari personel için genel hükümlere göre işlem yapılmaktadır. Vakıf üniversitelerinde görev yapan öğretim elemanları ve idari personel kamu görevlisi olduklarından 2547 sayılı Kanun'da bununla ilgili düzenlemeye gidilmesinin isabetli olacağı düşünülmektedir. Vakıf yükseköğretim kurumları personelinin asli ve sürekli olarak kamu hizmetinde bulunmalarından dolayı 2547 sayılı Kanun kapsamında cezai soruşturmasına tabi olmalıdır.

Ceza soruşturmasından önce inceleme yetkisi verilmiş, ancak inceleme sonucu itirazın yapılacağı yer belirtilmediğinden idari işlem niteliğinde değerlendirilmiştir. Bu nedenle inceleme sonucu soruşturma açılmaması kararına karşı idari yargıya başvurulmaktadır. İnceleme sonucu soruşturma açılmaması yönünde karara karşı yasal düzenleme ile itiraz yolu belirlenmelidir.

Yükseköğretim kurum ve kuruluşlarında inceleme ve soruşturma işlemlerinin idare ve ceza hukuku alanında uzman kişilerce yapılmasına, usulden kaynaklı hataların ortadan kaldırılmasına, gereksiz yere soruşturma açılmasının önlenmesine ve soruşturma açmaya yetkili makamların da bilgi sahibi olmasına önem verilmelidir. Soruşturma tebliğ edilen personel olumsuz yönde etkilenebilmektedir. Bu bağlamda Danıştay'da görevli tetkik hâkimleri yüksek öğretim üst kuruluşlarında ve kurumlarında soruşturma açmaya yetkili makam ve soruşturma

yapmak üzere görevlendirilen kişilere usul ve mevzuat eğitimi vererek soruşturmalardaki hata ve eksiklikler ortadan kaldırılabılır. Bu doğrultuda Yükseköğretim Kurulu Yükseköğretim Denetleme Kurulu üyelerinin, ceza soruşturmalarının nasıl yapılacağı konusunda deneyimlerine başvurulabilir.

YAZAR BEYANI / AUTHORS' DECLARATION:

Bu makale Araştırma ve Yayın Etiğine uygundur. Beyan edilecek herhangi bir çıkar çatışması yoktur. Araştırmanın ortaya konulmasında herhangi bir mali destek alınmamıştır. Makale yazım ve intihal/benzerlik açısından kontrol edilmiştir. Makale, “*en az iki dış hakem*” ve “*çift taraflı körleme*” yöntemi ile değerlendirilmiştir. Yazar(lar), dergiye imzalı “*Telif Devir Formu*” belgesi göndermişlerdir. Mevcut çalışma için mevzuat gereği etik izni alınmaya ihtiyaç yoktur. Bu konuda yazarlar tarafından dergiye “*Etik İznine Gerek Olmadığına Dair Beyan Formu*” gönderilmiştir. / **This paper complies with Research and Publication Ethics, has no conflict of interest to declare, and has received no financial support. The article has been checked for spelling and plagiarism/similarity. The article was evaluated by "at least two external referees" and "double blinding" method. The author(s) sent a signed "Copyright Transfer Form" to the journal. There is no need to obtain ethical permission for the current study as per the legislation. The "Declaration Form Regarding No Ethics Permission Required" was sent to the journal by the authors on this subject.**

YAZAR KATKILARI / AUTHORS' CONTRIBUTIONS:

Kavramsallaştırma, orijinal taslak yazma, düzenleme – **Y1, Y2 ve Y3**, veri toplama, metodoloji, resmi analiz – **Y1, Y2 ve Y3**, Nihai Onay ve Sorumluluk – **Y1, Y2 ve Y3**. / **Conceptualization, writing-original draft, editing – Y1, Y2 and Y3, data collection, methodology, formal analysis – Y1, Y2 and Y3, Final Approval and Accountability – Y1, Y2 and Y3.**

KAYNAKÇA

- AYTURAN, Berkan (2018), “*Yükseköğretim Personelinin Göreve İlişkin Suçlarının Soruşturması*”, **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, S.35, ss.429-467.
- DUMAN, Bahattin (2016), **Yükseköğretim Ceza ve Disiplin Soruşturması**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 6.Baskı.
- GÖZLER, Kemal (2021), **Türkiye'nin Yönetim Yapısı (T.C. İdari Teşkilatı)**, Ekin Yayınevi, Bursa, 3. Baskı.
- İSMAİLOĞLU, Göksel Zekeriya (2017), **Yükseköğretim Personeli ve Öğrencileri Hakkında Soruşturma Usulü ve Rapor Yazma Tekniği**, Marmara Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- İSTANBULLU, Burhanettin (2009), “*Devlet Üniversitelerindeki Kamu Görevlilerinin Görevleri Nedeniyle İşledikleri Suçlardan Dolayı Soruşturulması*”, **Yüksek Lisans Tezi**, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- İZMİR, Barış (2019), “*Memurların ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanmasında İdari Soruşturma Usulü (4483 Sayılı Kanun)*”, **Yüksek Lisans Tezi**, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- MESCİ, Hatice (2011), “*Yükseköğretim Kurumları ve Üst Kuruluşlarında Çalışan Kamu Görevlilerinin Yargılanmaları Öncesi Soruşturmaları*”, **Yüksek Lisans Tezi**, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- MESCİ, Hatice ve AYDIN, Vahdettin (2017), “*Yükseköğretim Kurumlarında Çalışan Kamu Görevlilerinin Ceza Soruşturma Usulü*”, **Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, S.7(2), ss.1-91.
- PINAR, İbrahim ve ÇALIŞKAN, Öner (2020), **Kamu Personeli Ceza Soruşturma Usulü**, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- ŞAHİN, Alaaddin (2017), **Yükseköğretim Kurumlarında Disiplin ve Ceza Soruşturması**, İdeal Kültür Yayıncılık, İstanbul, 2. Baskı.

ŞAHİN, Mahmut (2018), “09.06.2010 Tarihli Kanun Tasarısı Işığında Türkiye’de Kamu Personel Sisteminin Sorunları ve Çözüm Önerileri”, **Yüksek Lisans Tezi**, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.

UZ, Abdullah (2014), “Yükseköğretim Personelinin Ceza Soruşturması Öncesinde 4483 Sayılı Kanunun Ön İnceleme ve İzin Müessesesinin Uygulanabilirliği Sorunu”, **International Anatolia Academic Online Journal Social Sciences Journal**, S.2(1), ss.1-14.

YILMAZ, Dilşat (2013), “Yükseköğretim Personeli Ceza Soruşturması, Yasal Eksiklikler ve Çözüm Önerileri”, **Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, S.17(1-2), ss.101-125.

Danıştay 1. D. 2005/507 Esas, 2005/906 Karar ve 06.07.2005 tarihli kararı.

Danıştay 1. D. 2005/1255 Esas, 2006/95 Karar ve 24.01.2006 tarihli kararı.

Danıştay 1. D. 2008/1231 Esas, 2009/63 Karar ve 14.01.2009 tarihli kararı.

Danıştay 1. D. 2009/1503 Esas, 2009/1722 Karar ve 10.12.2009 tarihli kararı.

Danıştay 1. D. 2012/510 Esas, 2012/894 Karar ve 24.05.2012 tarihli kararı.

Danıştay 1. D. 2014/821 Esas, 2014/809 Karar ve 29.05.2014 tarihli kararı.

Danıştay 1. D. 2014/1686 Esas, 2014/2008 Karar ve 26.12.2014 tarihli kararı.

Danıştay 1. D. 2015/2041 Esas, 2015/1851 Karar ve 23.12.2015 tarihli kararı.

Danıştay 1. D. 2015/2034 Esas, 2015/2013 Karar ve 30.12.2015 tarihli kararı.

Danıştay 1. D. 2016/775 Esas, 2016/588 Karar ve 21.04.2016 tarihli kararı.

Danıştay 1. D. 2017/1447 Esas, 2017/1771 Karar ve 17.10.2017 tarihli kararı.

Danıştay 1. D. 2018/1440 Esas, 2018/1476 Karar ve 25.09.2018 tarihli kararı.

Danıştay 1. D. 2020/16 Esas, 2020/37 Karar ve 23.01.2020 tarihli kararı.

Danıştay 1. D. 2020/114 Esas, 2020/60 Karar ve 28.01.2020 tarihli kararı.

Danıştay 1. D. 2020/339 Esas, 2020/324 Karar ve 04.03.2020 tarihli kararı.

Danıştay 1. D. 2020/423 Esas, 2020/730 Karar ve 24.06.2020 tarihli kararı.

Danıştay 1. D. 2020/825 Esas, 2020/804 Karar ve 01.07.2020 tarihli kararı.

Danıştay 1. D. 2021/673 Esas, 2021/621 Karar ve 22.04.2021 tarihli kararı.

Uyuşmazlık M. 2019/603 Esas, 2019/818 Karar ve 23.12.2019 tarihli kararı.

Yargıtay İBBGK 2019/2 Esas, 2020/3 Karar ve 20.11.2020 tarihli kararı.

